

Borze v preteklem tednu

30. september – 4. oktober 2019, leto XI, št. 40

NLB Skladi, d.o.o.

Rok Keber, CFA

Direktor sektorja za nadzor nad tveganji

Z objavami bogat teden

Pretekli teden lahko označimo za zelo bogatega z vidika števila objav različnih kazalcev, ki kažejo stanje in pričakovanja glede prihodnjega gibanja gospodarstev. A kapitalskih trgov ne poganja število objav, ampak njihova vsebina. Podpovprečne objave številnih makroekonomskih kazalnikov v preteklem tednu so tako poskrbele za opazne padce tečajev delnic na ključnih svetovnih borzah.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (27. 9. 2019 - 4. 10. 2019)	Donosnost letos* (31. 12. 2018 - 4. 10. 2019)
Svet - MSCI World	-1,33%	+21,73%
ZDA - S&P 500	-0,66%	+24,68%
Evropa - DJ STOXX 600	-2,92%	+16,30%
Japonska – Topix	-1,41%	+15,96%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-0,82%	+10,29%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR

Vir: Bloomberg

Za prvo večjo skrb je v preteklem tednu poskrbel trg dela na drugi strani Atlantika. Za pomoč v primeru brezposelnosti je v tednu, ki se je končal 29. septembra, zaprosilo 219 tisoč ljudi, kar je največ v zadnjih 4 tednih in več od pričakovanj analitikov (215 tisoč). Dodatno je na tveganje upočasnitve pozitivne dinamike na ameriškem trgu dela opozoril podatek o novih zaposlitvah. Število le-teh je namreč v septembru poraslo zgolj za 136 tisoč, kar je manj od pričakovanj (145 tisoč). Za dodatno olje na ognju je na koncu poskrbel še podatek o rasti plač. Le-te so namreč v septembru ostale nespremenjene glede na mesec prej, kar predstavlja prvi mesec po oktobru 2017, ko plače niso porasle. Vse omenjene podatke s trga dela so vlagatelji razumeli kot negativno perspektivo za predvsem prihodnjo potrošnjo gospodinjstev in posledično tudi gospodarsko rast. Za nekaj dobre volje na trgu dela je poskrbela stopnja brezposelnosti. Le-ta je v ZDA v septembru upadla na vsega 3,5 %, kar je manj od pričakovanj analitikov (3,7 %), pri tem pa velja dodatno izpostaviti, da gre za najnižjo stopnjo brezposelnosti po decembru 1969. Glede na dejstvo, da je stopnja brezposelnosti indikator, ki kaže preteklo stanje gospodarstva (t.i. »lagging« indikator), ne pa obetov za prihodnje, tovrstna ponovitev 50-letnega dosežka ni uspela doseči preobrata v sentimentu vlagateljev. S tega vidika ne preseneča, da so se pričakovanja o bolj ohlapni denarni politiki ameriške centralne banke ponovno nekoliko povečala.

Za negativne novice na kapitalskih trgih pa ni poskrbel le ameriški trg dela, ampak tudi storitveni (neproizvodni) del največjega svetovnega gospodarstva. Anketni kazalnik nabavnih poslovodij glede storitvene aktivnosti (ISM) je v septembru sicer presegel mejo 50, ki označuje ocene poslovodij glede rasti oziroma padca aktivnosti. Vendar je znižanje s 56,4, kolikor je znašala vrednost kazalnika v avgustu, na 52,6 v septembru, kar je najnižja vrednost po avgustu 2016, poskrbela za slabo voljo vlagateljev. Sodeč po anketnih odzivih poslovodij le-te v največji meri skrbijo predvsem trgovinske peripetije ter trg dela.

Podobno kot ZDA se tudi evroobmočje sooča s težavami v storitvenem sektorju. Anketni kazalnik nabavnih poslovodij (IHM Markit) je namreč v septembru znašal 51,6, kar je najmanj po januarju 2019, medtem ko so analitiki pričakovali 52. To nakazuje, da poslovodje sicer še vedno ocenjujejo rast obsega storitvenih aktivnosti, a po upočasnjenih stopnjah. Še slabše pa v evroobmočju kaže proizvodnemu delu gospodarstva, saj je omenjeni anketni kazalnik v septembru znašal le 45,7, kar nakazuje na krčenje obsega proizvodne aktivnosti. Očitno trgovinske napetosti, kjer bodo ZDA proti Evropski uniji 18. oktobra 2019 uvedle dodatne carine na nekatere izdelke, nejasnost glede brexita in upočasnitev globalne gospodarske rasti, puščajo posledice pri evropski gospodarski aktivnosti.

Pretekli teden je znova pokazal, da so za borzne tečaje ključna predvsem odstopanja od pričakovanj in ta so bila v preteklem tednu negativna.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.